

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

**ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ
МЕСЕЦ ЮНИ 2006 г.**

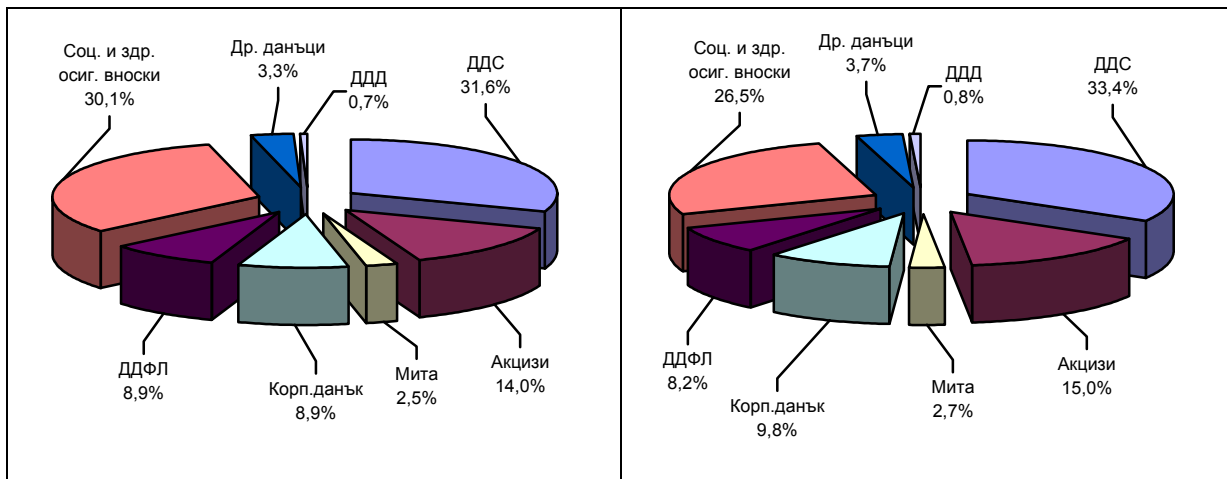
I. Основни параметри на консолидираната фискална програма¹ към юни 2006 г.

➤ За първото полугодие на 2006 г. по консолидираната фискална програма са постъпили общо приходи и помощи в размер на 9 580.0 млн. лв., като спрямо същия период на миналата година се отчита ръст от 8.3%, или са събрани 733.8 млн. лв. повече. Традиционно за изминалите месеци се отчита и значителен ръст в данъчните постъпления спрямо отчетените за същия период на 2005 г. (основно в частта на приходите от косвени данъци).

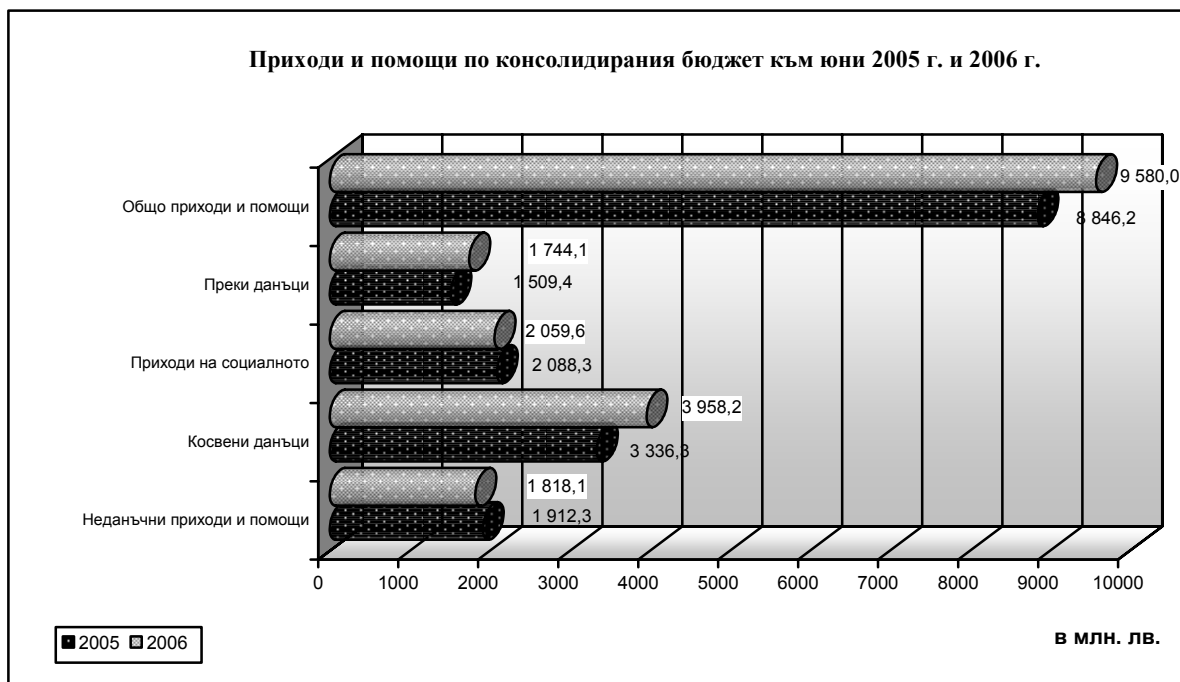
Структура на данъчните приходи по консолидирания бюджет

юни 2005

юни 2006

Приходи и помощи по консолидирания бюджет към юни 2005 г. и 2006 г.

¹ Обхваща републиканския бюджет и всички автономни бюджети – на общините, осигурителните фондове, ДВУЗ, БАН, БНР, БНТ, Висшия съдебен съвет, както и извънбюджетни фондове и сметки на централно и местно ниво. Данните са на базата на месечната отчетност.

➤ **Разходите** (по национална методология) по консолидираната фискална програма към края на юни 2006 г. са в размер на 8 172.6 млн. лв. и са с 453.6 млн. лв. (5.9%) повече в сравнение със същия период на 2005 г.

Основните групи бюджетни разходи за полугодията 2005 г. и 2006 г. са представени на следната графика:

➤ **Излишъкът** по консолидирания бюджет към 30.06.2006 г. е в размер на 1 407.4 млн. лв., срещу 1 127.3 млн. лв. за същия период на 2005 г.

➤ **Фискалният резерв** към 30.06.2006 г., изчислен по програмни валутни курсове² е 5 127.6 млн. лв.

II. Изпълнение на републиканския бюджет³ към края на юни 2006 г.

Изпълнението на основните показатели на републиканския бюджет към края на юни 2006 г., съпоставено със същия период на предходната година и програмата, е както следва:

² Левовата равностойност на салдата по валутните сметки за 2006 г. се изчислява по валутните курсове, валидни за 31.12.2005 г., т. н. програмни валутни курсове, с оглед съпоставимост на данните за периодите на годината.

³ Републиканският бюджет включва централен бюджет, бюджет на държавните органи, министерствата и ведомствата и бюджетните взаимоотношения с автономните бюджети. Данните са предварителни на базата на месечната отчетност на бюджетните предприятия.

Таблица⁴ №1

ПОКАЗАТЕЛИ	(млн. лв.)				
	Отчет юни 2005 г.	Закон ⁴ 2006 г.	Отчет Юни 2006 г.	Изпълнение спрямо 2005 г.	Изпълнение спрямо закон 2006 г.
Общо приходи и помощи	5 890,1	12 289,0	6 590,6	111,9%	53,6%
-Данъчни	4 714,4	10 736,0	5 529,0	117,3%	51,5%
Преки ⁵	1 378,1	2 286,6	1 570,8	114,0%	68,7%
Косвени	3 336,3	8 449,4	3 958,2	118,6%	46,8%
-Неданъчни	1 160,6	1 546,3	1 046,0	90,1%	67,6%
-Помощи	15,2	6,6	15,6		
Разходи и трансфери	4 882,4	11 901,1	5 135,7	105,2%	43,2%
-Нелихвени	2 766,6	6 973,4	2 658,3	96,1%	38,1%
Текущи	2 391,1	5 559,0	2 346,4	98,1%	42,2%
Капиталови	375,6	1 414,4	311,9	83,0%	22,1%
-Лихви	426,7	659,5	402,6	94,3%	61,0%
Външни заеми	329,7	442,3	302,2	91,7%	68,3%
Вътрешни заеми	97,0	217,2	100,4	103,5%	46,2%
-Трансф. др. бюджети	1 689,0	4 268,2	2 074,8	122,8%	48,6%
Дефицит/излишък	1 007,7	387,9	1 454,9		

➤ Приходи по републиканския бюджет

Общият размер на приходите по републиканския бюджет за периода януари-юни 2006 г. е 6 590.6 млн. лв., което представлява 53.6% от планираните за годината. Съпоставени със същия период на миналата година се отчита ръст от 11.9%, или 700.5 млн. лв. повече, в резултат основно на ръста в косвените данъци (18.6%), или 621.9 млн. лв. повече, както и на доброто изпълнение на преките данъци, при които се наблюдава ръст от 14.0%, или 192.8 млн. лв. повече.

• Данъчни приходи

Данъчните приходи по републиканския бюджет за периода са в размер на 5 529.0 млн. лв., което представлява изпълнение от 51.5% на планираните разчети за 2006 г. и ръст от 17.3%, или 814.7 млн. лв. повече спрямо същия период на миналата година.

✓ Косвени данъци

През 2006 г. продължава наблюдаваната през предходните години тенденция на ръст в постъпленията от **косвени данъци**. Основните фактори за това са увеличаване обем на вноса, ръста на цените на енергоносителите, променената нормативна база за някои от данъците и т.н. Общата сума на постъпленията в групата за първото полугодие на годината е 3 958.2 млн. лв., или 18.6% ръст спрямо отчетените за същия период на 2005 г. Изпълнението спрямо планираните в ЗДБРБ за 2006 г. нива е 46.8%. В структурно отношение косвените данъци представляват 71.6% от данъчните постъпления по републиканския бюджет, срещу 70.8% през 2005 г. Основният фактор, който продължава да влияе върху високия ръст на косвените данъци спрямо

⁴ Поради извършено закръгляне в млн. лв., някои сумарни позиции в Таблица №1 не се изчерпват от съставните им числа.

предходната година е увеличени внос в страната, високата цена на суровия петрол (Price index 139.6%) и на цветните метали, както и увеличените количества внесени горива (с 14 % повече за сметка на местното производство), увеличените ставки на акциза през 2006 г.

Представено на по-ниско ниво на агрегация в групата на косвените данъци, спрямо периода януари-юни 2005 г., са постъпили в повече 397.7 млн. лв. (18.2%) от ДДС; 190.1 млн. лв. (19.5%) от акцизи; 34.1 млн. лв. (19.8%) от митни сборове.

С най-голяма тежест в групата на данъчните приходи (46.8%) е **данъкът върху добавената стойност** в размер на 2 588.8 млн. лв. (нетна касова основа), или 47.0% от годишния разчет. Високият обем на вноса пряко влияе на приходите от ДДС от внос, заемащи 80.9% относителен дял в общия размер на косвените данъци за отчетния период. Освен това, по-високият обем на вноса на горива, мед и други суровини съществено допринесе за по-високите постъпления от ДДС от внос за периода. Постъпленията от ДДС от внос са в размер на 2 698.0 млн. лв. (брутни постъпления) и бележат ръст от 32.9%, или 667.9 млн. лв. повече в сравнение с отчетеното към юни 2005 г. Изпълнението на ДДС от сделки в страната е под очакваното, поради свиване на производството на горива за вътрешния пазар, вследствие на увеличени обем на вноса на готови нефтени масла.

След прихващане за други данъчни задължения, данъчните органи са възстановили 1 703.7 млн. лв., което е с 21.9% повече спрямо 2005 г. По-голямата част от възстановените суми (79.1%) са въз основа на осъществен износ на стоки за периода. Остатъкът на невъзстановения данъчен кредит, след изтичане на периода е в размер на 110.0 млн. лв.

Втори по значимост данъчни приходи по републиканския бюджет са приходите от **акцизи**, които за първото полугодие на 2006 г. са в размер на 1 163.6 млн. лв., или 45.1% от предвидените със ЗДБРБ за 2006 г. Относителният им дял в данъчните приходи за периода е 21.0%. Внесеният акциз за периода е формиран от следните основни стокови групи: горива (47.9%), тютюневи изделия (45.3%) и други акцизни стоки – пиво, спиртни напитки, кафе, пътнически автомобили и др. (6.8%).

Акцизите от внос на горива към 30.06.2006 г. са в размер на 247.1 млн. лв., при 166.9 млн. лв. за същия период на м.г. Това е в резултат на увеличени внос на газол, и автомобилни бензини. Увеличението на вноса на горива до голяма степен е свързано с променената пазарна конюнктура. Големите фирми, дистрибутори на горива през настоящата година доставят необходимите им количества горива от внос за сметка на тези от местно производство. Постъпленията на **акциз от горивата местно производство** за отчетния период са в размер на 434.8 млн. лв., при 819.1 млн.лв. за същия период на 2005 г.

Постъпленията от акцизи върху **тютюневи изделия** местно производство са 467.5 млн. лв., срещу 276.5 млн. лв. за същия период на м.г. Акцизите от внос на тютюневи изделия за периода са 114.8 млн. лв., при 63.4 млн. лв. за същия период на м.г. Основна причина за по-високите приходи е увеличението през 2006 г. на ставката на акциза, като беше увеличен адвалорният акциз (процент от продажната цена) и специфичният (лева на къс), или от 0,0125 лв. за 1 къс + 31,8 % от продажната цена, през 2005 г. акцизът през 2006 г. стана 0,015 лв. за 1 къс + 48 % от продажната цена.

Същевременно, произведените **количества** цигари от “Булгартабак–Холдинг”АД към 30.06.2006 г. са намалели значително, което се дължи основно на следните причини:

- Резкия скок на акцизите от 01.01.2006 г., които оскъпиха някои марки български цигари и се отразиха на продажбите. Всички фабрики от дружеството са намалили

производството си в сравнение със същия период на 2005 г. - средно с 23.6% - или от 8735 тона за миналата година на 6673 тона тази година.

- Презапасавање с цигари в края на 2005г., поради предстоящото тогава увеличение на акцизните ставки и реализиране на произведените количества в началото на 2006 г.
- Увеличената продажба, в сравнение със същия период на м.г., на тютюневи изделия в търговските обекти, лицензирани за безмитна търговия. За шестте месеца са се увеличили с 24.3% - от 1179 тона за м.г. на 1466 тона тази година.

Приходите от **други акцизни стоки** - пиво, спиртни напитки, алкохолосъдържащи суровини, кафе, пътнически автомобили, към 30.06.2006 г. са в размер на **56.8** млн. лв. от сделки в страната и 30.3 млн. лв. от внос, съответно 71.4 млн.лв. и 26.0 млн. лв. за същия период на 2005 г.

Възстановеният акциз за отчетния период е в размер на 218.2 млн. лв., основно в резултат на реализирани продажби на горива, тютюневи изделия и спиртни напитки в обекти за безмитна валутна търговия.

Постъпленията от **мита** за първото полугодие на годината са в размер на 205.9 млн. лв., или 57.6% от предвидения годишен обем, като заемат 3.7% относителен дял в общия размер на данъчните приходи. Сравнени с приходите към юни 2005 г., събраните мита за отчетния период са с 34.1 млн. лв. повече, или с 19.5%. В стоквата структура на приходите от мита, четири основни групи – меса, автомобили, машини и ел. машини имат дял от около 36.7%, като се отчита средно повишение в постъпленията от 28.3% спрямо същия период на 2005 г.

✓ **Преки данъци**

Постъпленията от **преки данъци** за отчетния период са в размер на 1 570.8 млн. лв., което представлява 68.7% от разчета за годината или ръст от 14.0%, (192.8 млн. лв.) спрямо същия период на предходната година. Относителният дял на преките данъци в общия размер на данъчните приходи за периода е 28.4%, срещу 29.2% за 2005 г.

Постъпленията от **корпоративен данък** са в размер на 757.5 млн. лв., или 77.4% от годишния разчет и заемат 13.7% в общия размер на данъчните приходи. Доброто изпълнение на приходите се дължи на значителните постъпления през месеците март и април, главно в резултат на годишното приключване на финансовата 2005 г. Нарастването на печалбата, спрямо тази за 2004 г. на част от фирмите, както и легализирането на бизнеса на друга част от фирми са в основата на по-високите постъпления от корпоративен данък за отчетния период.

За първите шест месеца на 2006 г. са постъпили 634.6 млн. лв. от **данък върху доходите на физически лица**, или 61.0% от планираните със ЗДБРБ за 2006 г. и формират 11.5% относителен дял в общия размер на данъчните приходи. Спрямо същия период на 2005 г. се отчита незначително увеличение в размер на 17.5 млн. лв. (2.8%), което е следствие на въведеното семейно подоходно облагане и променените данъчни ставки през 2006 г. Подадените и обработени в НАП декларации по чл. 29а от ЗОДФЛ, за ползване на данъчно облекчение за деца към 30.06.2006 г. са на стойност 66.4 млн. лв., а ефективно възстановения данък е в размер на 42.5 млн. лв. Очаква се както декларираният за възстановяване ДДФЛ, така и ефективно възстановеният и прихванат данък през следващите месеци да нарастват, заедно с обработката на вече подадените декларации за ползване на данъчното облекчение за деца. Следва да се отбележи, че заетите само по трудови правоотношения ще могат да подават декларации за ползване на данъчните облекчения за деца и след 17 април, когато изтече срока за подаване на годишните данъчни декларации.

Приходите от **патентен данък** за периода са в размер на 26.0 млн. лв., срещу 26.4 млн. лв. за същия период на 2005 г.

Данъкът върху дивидентите и доходите към 30.06.2006 г. е в размер на 65.6 млн. лв., или изпълнение на разчета за годината от 90.3%. Спрямо същия период на миналата година е реализиран ръст от 34.9%, или 16.9 млн. лв. повече. Преобладават постъпленията от данъка върху доходите и дивидентите на чуждестранни лица, които са в размер на 45.7 млн. лв. и формират относителен дял от 69.7% от общия размер на постъпленията от този данък. Преобладаваща част от данъка върху доходите и дивидентите на чуждестранни лица са от фирми-големи данъкоплатци и представлява данък върху възнаграждения за технически услуги.

Отчетените към края на юни постъпления от **други данъци по републиканския бюджет** в размер на 113.1 млн. лв., или 57.8% от планираните за годината. Основната част от приходите са формирани от данък върху социалните разходи, окончателен данък върху залози за хазартни игри, данък върху приходите на бюджетните предприятия, данък върху разходите за леки автомобили и данък върху представителните разходи.

- **Неданъчни приходи**

Отчетените **неданъчни приходи** по републиканския бюджет към 30.06.2006 г. са в размер на 1 046.0 млн. лв., или 67.6% от планираните за 2006 г. Сравнени с приходите за същия период на 2005 г. се отбелязва намаление от 114.1 млн. лв., независимо от отчетените през месец май значими постъпления от дивиденти (около 102 млн. лв. основно от Булгаргаз ЕАД, НЕК ЕАД, Летище София ЕАД и др.) и от глоби, санкции и наказателни лихви по централния бюджет. Намалението спрямо същия период на 2005 г. се дължи на отчетените към юни 2005 г. значими по размер еднократни приходи по бюджетите на министерствата и ведомствата от лицензии за извършване на далекосъобщителна дейност и от продажба на имущество. През месец април т.г. постъпи и вноската в централния бюджет от превишението на приходите над разходите на БНБ, която е в размер на 150.2 млн. лв. или 100.1% спрямо разчета.

- **Помощи**

За отчетния период са постъпили 15.6 млн. лв. **помощи**.

- **Разходи по републиканския бюджет**

Общият размер на **разходите по републиканския бюджет** (вкл. и трансферите за др. бюджети) към 30.06.2006 г., е 5 135.7 млн. лв., или 43.2% от предвидените в ЗДБРБ за 2006 г.

Основните параметри на текущото изпълнение по двете основни разходни групи – нелихвени и лихвени разходи са, както следва:

- **Нелихвени разходи**

Нелихвените разходи по републиканския бюджет (без трансферите за др. бюджети), извършени през първото полугодие на т.г. са в размер 2 658.3 млн. лв., което представлява 38.1% от предвидените в ЗДБРБ за 2006 г. средства. Спрямо същия период на миналата година се отчита намаление от 3.9%, като текущите нелихвени разходи бележат намаление с 1.9%, а отчетените капиталови разходи – с 17.0%. От текущите нелихвени разходи намаление спрямо 2005 г. се отчита в разходите за субсидии, което се дължи на променената система на финансиране на здравните заведения - през 2006 г. те се финансират от единен източник (НЗОК), докато през 2005 г. се финансираха частично и от Министерството на здравеопазването

(републиканския бюджет). Средствата за субсидии (за системата на здравеопазването, за нефинансови предприятия, вкл. за тютюнопроизводителите и за организации с нестопанска цел) са в размер на 245.7 млн. лв., при 339.6 млн. лв. за същия период на 2005 г.

От структурна гледна точка с най-висок относителен дял в нелихвените разходи (37.7%) са разходите за заплати, осигурителни вноски и др. възнаграждения за персонала, които са в общ размер на 1 002.5 млн. лв., или 45.1% от планирания размер за годината. След тях се нареждат разходите за текуща издръжка, които заемат 27.7% относителен дял в нелихвените разходи и са в размер на 737.0 млн. лв. В основната си част това са разходи за горива, енергия, вода, външни услуги, текущ ремонт, медикаменти, консумативи и др., извършени от първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, които попадат в обхвата на републиканския бюджет. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 361.3 млн. лв., или 40.1% от предвидените в ЗДБРБ за 2006 г. Това са основно разходи по бюджета на МТСП за обезщетения по Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца, Закона за социално подпомагане и др.

Средствата, изразходвани за капиталови разходи и прираст на държавния резерв са в размер на 311.9 млн. лв., или 22.1% спрямо разчета за годината.

• **Просрочени задължения**

В обхвата на републиканския бюджет към 30.06.2006 г. просрочени задължения с по-голям размер съществуват в бюджетните системи на следните разпоредители с бюджетни кредити:

✓ **Министерство на земеделието и горите** – отчетени са 2.8 млн. лв. просрочия, които са основно на Националния център за аграрни науки.

✓ **Министерство на здравеопазването** – просрочията в лечебните и здравни заведения, второстепенни разпоредители с бюджетни кредити в системата на МЗ, са в размер на 1.3 млн. лв.

Извън обхвата на републиканския бюджет, най-сериозен продължава да бъде проблемът с просрочията на **преобразуваните лечебни заведения** (болнични заведения, преобразувани по смисъла на Закона за лечебните заведения в търговски дружества). Следва да се отбележи, че темпът на нарастване на просрочията на преобразуваните лечебни заведения с държавно участие е редуциран в значителна степен в сравнение с отчетения за първите шест месеца на 2005 г. За периода януари-юни 2005 г. нарастването на дълговете на държавните болници спрямо края на 2004 г. е с около 45.1 млн. лв., докато за първите шест месеца на настоящата година увеличението на задълженията е с около 15.2 млн. лв. Въпреки предприетите от МЗ административни мерки за подобряване управлението и контрола на разходите, проблемът с просрочените задължения на болничните заведения с държавно участие продължава да бъде сериозен, като към 30.06.2006 г. болниците са отчетели 82.2 млн. лв. просрочия.

Просрочените задължения по бюджетите на общините са в общ размер на 52.6 млн. лв., от които за държавни дейности 5.5 млн. лв., за местни дейности 46.4 млн. лв. и за други – 0,7 млн. лв.

• **Разходи за лихви**

Лихвените плащания по републиканския бюджет към 30.06.2006 г. са в общ размер на 402.6 млн. лв., или 61.0% от предвидените в разчета за годината. В основната си част това са разходи за **лихви по външни заеми**, които за отчетния период са в

размер на 302.2 млн. лв., в т.ч. лихви по държавни инвестиционни заеми в размер на 21.0 млн. лв. Изплатените **лихви по вътрешни заеми** по републиканския бюджет за отчетния период са 100.4 млн. лв., или 46.2.0% от предвиденото в ЗДБРБ за 2006 г.

Нетният размер на трансферите по републиканския бюджет за шестте месеца на 2006 г. е 2 074.8 млн. лв., или 48.6% от одобрените за годината, като в т. ч.:

✓ **За социалноосигурителните фондове** (НОИ;НЗОК;УПФ) – 865.2 млн. лв., което представлява 45.2% от годишния разчет.

✓ **За съдебната власт** – 111.9 млн. лв., или 49.6% от годишния разчет, което е с 19.3% повече в сравнение с 2005 г.

✓ **Бюджетните взаимоотношения с общините** включват нето предоставени трансфери в размер на 926.1 млн. лв., от които държавен трансфер на преотстъпения данък по Закона за облагане доходите на физическите лица в размер на 381.3 млн. лв., субсидии от централния бюджет в размер на 501.1 млн. лв., нето трансфери от други бюджети в размер на 43.9 млн. лв. и възстановени субсидии от предходни години в централния бюджет – 0.2 млн. лв.

➤ Към 31.06.2006 г. по републиканския бюджет се отчита **излишък** в размер на 1 454.9 млн. лв.

➤ **Финансиране на дефицита чрез операции по дълга**

По показателя *погашения по външни заеми по централния бюджет* (позиция във външното финансиране) – за първото полугодие на 2006 г. са изплатени общо 497.0 млн. лв. С най-голям дял са плащанията по заемите от Световна банка – 79.9%, което се дължи на извършените операции по предварително изплащане на дълга по пет заема (общо 374,9 млн. лв.) през месец януари. След тях се нареждат плащанията по заемите от Европейски съюз – 12.3%, по заемите към други държави – 7.2%. От държавни инвестиционни заеми за отчетния период са усвоени средства в размер на 103 млн. лв. и са изплатени 47.4 млн. лв. погашения.

Операции с държавни ценни книжа по централния бюджет (позиция във вътрешното финансиране): за месец юни е отчетено отрицателно нетно вътрешно финансиране в размер на 14.1 млн. лв. На вътрешния пазар са реализирани емисии на държавни ценни книжа – тригодишни облигации с номинална стойност 32.7 млн. лв. С това за периода от началото на годината са емитирани ДЦК с номинална стойност 422.7 млн. лв., в т.ч. 372.7 млн. лв. съкровищни облигации и 50 млн. лв. съкровищни бонове. През месеца са отчетени погашения по ДЦК в размер на 15.8 млн. лв., с което общата им стойност от началото на годината достигна 226.1 млн. лв.

В съответствие с договорените погасителни схеми, през месец юни 2006 г. са извършени обратни покупки на специални права на тираж по дълга на МФ към БНБ /МВФ/ в размер на 29.8 млн. лв. Общата сума на извършените погашения по този дълг от началото на годината е 441.8 млн. лв., от които 296.2 млн. лв. са предварително изплащане на дълг към МВФ през месец февруари.

III. Бюджет на съдебната власт

По бюджета на съдебната власт към 30.06.2006 г. са постъпили **приходи** общо в размер на 32.8 млн. лв., което представлява 68.4% изпълнение от планираните за 2006 г. приходи от дейността на органите на съдебната власт (48 млн. лв.). Постъпленията са формирани основно от събраните за периода 24.6 млн. лв. от съдебни такси (74.9% от общата сума на приходите).

Разходите по бюджета на съдебната власт за разглеждания период са 134.5 млн. лв., или 49.2% от планираните за 2006 г.

IV. Социалноосигурителни фондове

За отчетния период по бюджетите на социалноосигурителните фондове са постъпили приходи в размер на 2 091.5 млн. лв., или 50.2% от предвидените в разчета за 2006 г. (4 166.5 млн. лв.) Приходите от социално и здравноосигурителни вноски (2 059.6 млн. лв.) представляват 98.5% от общия размер на постъпленията по бюджетите на социалноосигурителните фондове, в т.ч. от социалноосигурителни вноски – 1 565.3 млн. лв., а от здравноосигурителни вноски – 494.3 млн. лв.

Планираните в разчета за 2006 г. **разходи** на социалното осигуряване са в размер на 6 318,7 млн. лв. Към 30.06.2006 г. са изразходвани 3 020.5 млн. лв., или 47.8% от разчета за годината, в т. ч. пенсии, помощи, обезщетения и здравноосигурителни вноски за пенсионери, безработни и др. в размер на 2 354.7 млн. лв., а здравноосигурителните плащания - в размер 617.2 млн. лв.

V. Общини

Постъпилите **приходи** по бюджетите на общините към 30.06.2006 г. са в размер на 554.2 млн. лв., което представлява 67.7% от годишния разчет. Преобладаващ дял (67.4%) заемат неданъчните приходи, които основно представляват приходи от общински такси и от продажби на общинско имущество.

Извършените **разходи** по местните бюджети са в размер на 1 350.4 млн. лв., или 56.8% от разчетите за 2006 г.